

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 719/01
Zo dňa: 12.03.2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 9
Počet príloh: 1

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní
pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného
manažmentu povodí Slovenskej republiky**

Obec Herľany

Košice august 2014

Zhrnutie

Na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2014 bola vykonaná kontrola čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky v obci Herľany (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“).

Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“) v roku 2011 poskytol zo svojho rozpočtu finančné prostriedky obci v celkovej sume 92 700,00 eur na I. Realizačný projekt Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011 (ďalej len „I. RP“).

V rámci kontroly bolo preverené čerpanie finančných prostriedkov poskytnutých kontrolovanému subjektu v roku 2011 v sume 92 700,00 eur.

Kontrolovaný subjekt nevykonával verejné obstarávanie na nákup pracovných odevov, pracovného náradia a na výber školiťa BOZP.

Kontrolou bolo zistené nedodržanie zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite, keď faktúry, resp. doklady súvisiace s pripravovanou finančnou operáciou neobsahovali údaj, že pripravovaná finančná operácia je v súlade s rozpočtom, zmluvou alebo objednávkou.

Odporúčania na riešenie nedostatkov:

- 1) Aktualizovať smernicu o verejnom obstarávaní v zmysle platnej legislatívy.
- 2) Vykonávať údržbu a servis vytvorených revitalizačných a protieróznych opatrení.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 719/01 z 12.03.2014 vykonali:

Ing. Milan Piga, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Ivan Valent, člen kontrolnej skupiny

kontrolu čerpania finančných prostriedkov poskytnutých na zabezpečenie zníženia rizík povodní pre vybrané územia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť použitie finančných prostriedkov poskytnutých na preventívne opatrenia v rámci Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky.

Kontrola bola vykonaná v čase od 24.04.2014 do 18.07.2014 v kontrolovanom subjekte

**Obec Herľany,
Herľany 54,
044 45 Herľany,
IČO 00324183**

za kontrolované obdobie: doba realizácie projektov (2011, 2012) a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bola charakteristika kontrolovaného subjektu, financovanie realizačných projektov a dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu a financovaného realizačného projektu

Obec Herľany je samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou samostatne hospodáriacou s vlastným majetkom a so svojimi finančnými zdrojmi, ktorá svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne podľa zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a všeobecne záväznými nariadeniami obce.

I. RP Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011.

Zámerom projektu protipovodňovej prevencie v rizikovej časti katastra obce bolo zabezpečiť neodtekanie dažďovej vody príliš rýchlo, aby prívalové dažde mali šancu vsiaknuť do pôdy a aby odtok dažďovej vody dosahoval také parametre, ktoré nespôsobia dramatický rast hladinového režimu drobných vodných tokov.

Projekt mal napomôcť zlepšiť stav drobných vodných tokov, zníženie rýchleho odtoku vody z ich korýt, čím sa mal znížiť erozívny účinok vody na vodné brehy, zlepšiť stav

účelových ciest, ktoré sa nachádzajú v lesnej a poľnohospodárskej krajine. Doplnenie vegetácie a zasakávacích pásov na veľkých trávnatých plochách malo prispieť nielen k zníženiu povrchového odtoku vody, ale i k zlepšeniu schopnosti pôdy dopĺňať obsah podzemných vôd a zlepšiť mikroklimatické podmienky územia.

Vytvorenie vodozádržných opatrení malo prispieť k zvýšeniu protipovodňovej ochrany obce a jej obyvateľov a zlepšiť stav územia z hľadiska ekologického, estetického a funkčného.

Na riešenie existujúceho stavu boli navrhnuté vodozádržné opatrenia na prevenciu pred povodňami, suchom a pre revitalizáciu krajiny v súhrnnom objeme 33 200 m³ pre jednorazové zadržanie dažďovej vody.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri použití verejných prostriedkov

Na základe prihlášky do I. RP z 16.03.2011 kontrolovaný subjekt ako prijímateľ podpísal 14.06.2011 zmluvu č. CEZ: UVSR – 206/2011 o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prác prvého realizačného projektu Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky 2011 (ďalej len „zmluva I. RP“) s ÚV SR, ako poskytovateľom.

Kontrolovaný subjekt mal súhlasné stanoviska od správcu a nájomcu dotknutých pozemkov, na ktorých boli vykonané protipovodňové opatrenia.

Kontrolná skupina overila 100 % poskytnutých finančných prostriedkov z rozpočtu ÚV SR.

2.1 Zmluva I. RP o poskytnutí finančných prostriedkov na realizáciu prác I. RP.

2.1.1 Preverenie oprávnenosti a účelu použitia finančných prostriedkov vo väzbe na zmluvné podmienky a dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov

Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnúť prijímateľovi finančné prostriedky v sume 92 700,00 eur a záväzok prijímateľa použiť poskytnuté finančné prostriedky v plnej výške na bežné výdavky s účelovým určením na realizáciu projektu. Prijímateľ sa zaviazal vytvoriť na základe tejto zmluvy 30 900 m³ vodozádržných prvkov a systémov v krajine. Poskytnuté finančné prostriedky v zmysle čl. I. zmluvy I. RP bol prijímateľ povinný použiť a vyúčtovať do 15.11.2011. Podľa štruktúrovaného rozpočtu sa prijímateľ zaviazal na 5% spolufinancovanie 10 pracovných miest podľa § 50j zákona č. 5/2011 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Zmluva I. RP bola v súlade s uznesením vlády SR č. 183/2011 z 09.03.2011 a upravovala povinnosti prijímateľa. V zmluve boli uvedené sankcie v prípade nedodržania podmienok zo strany prijímateľa dotácie.

Kontrolovaný subjekt na uvedený účel zriadil v peňažnom ústave samostatný bežný účet 27.04.2011.

Kontrolovaný subjekt nepožiadala stavebný úrad o Rozhodnutie o využívaní územia a tým konal v rozpore s § 39b ods. 3 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Na základe čl. I. ods. 2 zmluvy bola kontrolovanému subjektu z rozpočtu kapitoly ÚV SR poskytnutá dotácia v sume 92 700,00 eur, ktorá bola 17.06.2011 pripísaná na bankový účet prijímateľa.

Na základe verejného obstarávania kontrovaný subjekt uzatvoril 06.06.2011 so stavebnou spoločnosťou, ako „zhotoviteľom“ zmluvu o dielo (ďalej len „ZoD“), predmetom ktorej bolo vybudovať vodozádržné prvky, opatrenia a systémy v krajine pre zabezpečenie zníženia rizík povodní a sucha v katastri obce v povodí vodného toku Herliansky potok, podľa projektovej dokumentácie v celkovej hodnote 90 000,00 eur s DPH s termínom vykonania diela od 15.06.2011 do 31.10.2011. Podľa č. VII. ods. 2 ZoD objednávateľ mohol poskytnúť zhotoviteľovi zálohu do výšky 35% z celkovej ceny diela. Následne 02.09.2011 podpísal dodatok č. 1 k ZoD, podľa ktorého mohol opakovane poskytnúť zálohu do výšky 35% z celkovej ceny diela. Kontrolovaný subjekt dielo prebral preberacím protokolom 31.10.2011.

Kontrolovaný subjekt bez uskutočnenia verejného obstarávania uzatvoril 15.06.2011 kúpnu zmluvu č. 01/06/2011 so obchodnou spoločnosťou na nákup pracovných odevov a pracovného náradia v sume 1 361,10 eur vrátane DPH a na zabezpečenie pitného režimu v sume 260,00 eur vrátane DPH, spolu v sume 1 621,10 eur vrátane DPH.

Zmluva I. RP, ZoD a kúpna zmluva boli zverejnené na webovej stránke obce.

Kontrolovanému subjektu nevznikla povinnosť vrátiť nevyčerpané prostriedky ani výnosy z poskytnutých finančných prostriedkov. V priebehu realizácie I. RP bola 03.08.2011 zaslaná ÚV SR priebežná správa o stave realizácie I.RP.

Objem vodozádržných opatrení uvedený v zmluve I. RP bol 30 900 m³. Kontrolou dokumentácie z realizácie I. RP bolo zistené, že projektová dokumentácia obsahovala typy vodozádržných opatrení s určením objemového množstva zadržanej vody (celkom 33 200 m³) bez určenia počtu vodozádržných objektov.

Štruktúra vodozádržných opatrení uvádzaná v porealizačnom zameraní obsahovala typy vodozádržných opatrení o celkovom počte 220 objektov s určením objemového množstva zadržanej vody (celkom 32 293,97 m³), t. j. o 906,03 m³ menej ako bolo uvedené v projektovej dokumentácii.

V zmysle čl. II. ods. 7.6 zmluvy I.RP bola stanovená odchýlka reálneho vyhotovenia vodozádržných opatrení do 5 % smerom dole ako prípustná. Kontrolovaný subjekt uvedenú odchýlku dodržal.

Preukázateľnosť vyúčtovaných bežných výdavkov v nadväznosti na zmluvné podmienky je uvedená v tabuľke č. 1

Tabuľka č. 1

Typ výdavku	Výdavky podľa zmluvy (eur)	Skutočné výdavky (eur)	Poznámka
5% spolufinancovanie na 10 pracovných miest podľa § 50j zákona č. 5/2004 Z. z.	1 250,00	778,90	
Cestovné výdavky a cestovné náklady	0,00	0,00	
Výdavky na materiál, práce a služby, súvisiace s realizáciou projektu	80 340,00	80 340,04	
Výdavky na dopravu a služby	9 660,00	9 660,00	
Iné oprávnené výdavky	1 450,00	1 921,10	
Spolu	92 700,00	92 700,04	

Vyfakturované vodozádržné opatrenia boli v objeme 32 293,97 m³ v sume 92 700,04 eur.

Kontrolou bolo zistené, že u predložených faktúr č. 20110810 z 07.09.2011, č. 20111011 z 03.11.2011 celková cena za práce na jednotlivých typoch vodozádržných opatrení nesúhlasila s projektovaným rozpočtom (práce na revitalizácii vodných tokov, lesných ciest, porealizačné zameranie, odborný garant atď.). Ďalej bolo zistené, že faktúry, resp. doklady súvisiace s úhradou faktúr neobsahovali údaj o súlade faktúr s rozpočtom, zmluvou alebo objednávkou.

Predbežná finančná kontrola zo strany kontrolovaného subjektu bola v uvedených prípadoch vykonaná formálne, keď doklady súvisiace s pripravovanou finančnou operáciou neobsahovali údaj o súlade faktúr s rozpočtom, zmluvou alebo objednávkou, čím došlo k porušeniu § 9 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“).

Faktúry boli zverejňované na webovej stránke obce v 9/2011 a 11/2011.

2.1.2 Preverenie dodržiavania postupov pri obstarávaní tovarov prác a služieb

Obec sa v kontrolovanom období riadila Vnútornou smernicou č. 1/2008 verejného obstarávateľa: obce Herľany k verejnému obstarávaniu zákaziek s nízkymi hodnotami na dodanie tovarov, na poskytnutie služieb a uskutočnenie stavebných prác (ďalej len „Smernica“), ktorá bola schválená OZ 14.12.2008 uznesením 22/2008 s účinnosťou od 01.01.2009.

Verejné obstarávanie na výber zhotoviteľa stavebných prác a odbornej projektovej dokumentácie v rámci I.RP Programu revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodní SR 2011.

Kontrolovaný subjekt vykonal na základe Výzvy na predloženie ponúk z 28.03.2011 verejné obstaranie podľa § 102 zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o verejnom obstarávaní"), ktoré sa uskutočnilo 20.04.2011. Predmetom verejného obstarávania bolo zhotovenie stavebného diela – Revitalizácia a integrovaný manažment pre povodie Herlianskeho potoka vrátane projektovej dokumentácie.

Verejného obstarávania sa zúčastnili traja uchádzači. Víťazom sa stala stavebná spoločnosť z Košického Klečenova. Hodnota víťaznej ponuky bola v sume 90 000,00 eur vrátane DPH t. j. 72 000,00 eur bez DPH, za 30 900 m³ zadržanej vody.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt neurčil predpokladanú hodnotu zákazky a tým konal v rozpore s § 5 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že kontrolovaný subjekt nevykonal verejné obstarávanie na nákup pracovných odevov, pracovného náradia v sume 1 361,10 eur a na výber školiťa BOZP pre pracovníkov, ktorí sa zúčastnili na prácach v rámci I. RP v sume 300,00 eur. Uvedeným konaním došlo k porušeniu § 9 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní.

Kontrolovaný subjekt tým, že porušil § 9 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, nezabezpečil zachovanie hospodárnosti a efektívnosti podľa § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy pri použití verejných prostriedkov na nákup pracovných odevov, pracovného náradia v sume 1 361,10 eur a za činnosť školiťa BOZP v sume 300,00 eur. Zároveň tým porušil finančnú disciplínu podľa § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v sume 1 661,10 eur.

2.1.3 Preverenie správnosti vyúčtovania použitých finančných prostriedkov, preverenie vykonávania kontroly plnenia zmluvných podmienok zo strany poskytovateľa

Kontrolovaný subjekt použil a vyúčtoval dotáciu 15.11.2011 v ktorej bol vyhodnotený I. RP.

Súčasťou záverečnej správy bolo finančné vyúčtovanie projektu s fotokópiami predložených dokladov. Vyúčtovanie bolo podložené celkovou rekapituláciou výdavkov v členení podľa štruktúrovaného rozpočtu s vyčíslením skutočne vyčerpanej sumy 92 700,00 eur.

Porealizačné zameranie vodozádržných opatrení zabezpečil dodávateľ prác a odovzdal ich obci 31.10.2011 vo forme tabuliek s prehľadom opatrení.

Realizáciou projektu sa znížilo povodňové riziko a zmiernili sa dosahy extrémnych prírvalových dažďov na tvorbu lokálnych záplav, čím bol splnený cieľ projektu. Boli zrealizované vodozádržné opatrenia v katastri obce, prioritne na vodných brehoch, účelových cestách, ktoré sa nachádzajú v lesnej a poľnohospodárskej krajine v celkovom objeme 32 293,97 m³. Ďalším prínosom projektu bolo podporenie zadržiavanej schopnosti územia a zlepšenia biodiverzity a celkovej revitalizácie územia.

V projekte boli zrealizované opatrenia uvedené v tabuľke č. 2

Tabuľka č. 2

Názov opatrenia	Počet opatrení (ks)	Objem (m ³)
Hrádzky drevené	166	3 546,70
Kamenno drevená hrádzka	1	178,80
Odrážky	24	877,60
Hrádze sypané	2	3 591,20
Zemné hrádze	12	17 561,10
Hrádzky kamenné	5	34,07
Zasakávacie pásy	10	6 504,50
Celkový objem vodozádržných opatrení	220	32 293,97

Prínos I. RP sa ukázal už počas jeho realizácie v mesiaci júl 2011, keď bolo vybudovaných niekoľko drevených hrádok a pri intenzívnej búrke v obci nebol zaznamenaný dramatický prítok vody v koryte Herlianskeho potoka.

Kontrola plnenia účelu, údržby a servisu vytvorených revitalizačných a protieróznych opatrení bola vykonávaná priebežne. Bolo vykonávané kosenie zasakávacích pásov, ako aj údržba odrážok, kamenných a drevených hrádzok, podľa finančných a kapacitných možností obce, čo sa prejavilo znížením povodňových rizík.

Na základe porealizačného zamerania bol ku kontrole vykonaný výber protipovodňových opatrení z I. RP. Z 220 protipovodňových opatrení bolo prekontrolovaných 31 opatrení.

Fyzickou obhliadkou prekontrolovaných revitalizačných a protieróznych opatrení I. RP 17.07.2014 bolo zistené, že opatrenia splňajú svoje poslanie. Ďalej bolo zistené porušenie jednej sypanej kamennej hrádze v toku Herlianskeho potoka a zanesené niektoré odrážky bahnom a blatom na lesných cestách.

Podľa vyjadrenia starostky narušenie sypanej kamennej hrádze vzniklo počas intenzívnych dažďov. Zanesené odrážky bahnom a blatom na lesných cestách boli spôsobené pracovnou činnosťou v lese a intenzívnymi dažďami v období posledných mesiacov. Uvedené nedostatky budú priebežne odstraňované podľa finančných a kapacitných možností obce. Obec do ukončenia kontroly vykonávala čistenie zanesených odrážok.

Fotodokumentácia z vykonanej fyzickej obhliadky tvorí prílohu č. 1 protokolu o výsledku kontroly.

Ďalej bolo zistené, že ÚV SR v priebehu realizácie I.RP nevykonával následné finančné kontroly ani fyzickú obhliadku zrealizovaných revitalizačných a protieróznych opatrení. Bola vykonaná len kontrola vyúčtovania použitých finančných prostriedkov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 01.08.2014

Ing. Milan Piga
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Ivan Valent
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa: 19.08.2014

Jana Tóthová
starostka obce

Herľany – kamenná hrádzka

Herľany – kamenná hrádzka

Herľany – drevená hrádzka

Herľany – drevená hrádzka

Herľany – drevená hrádka

Herľany – drevená hrádka

Herľany – zasakávacie pásy

Herľany – zasakávacie pásy

Herľany – sypaná hrádza

Herľany – sypaná hrádza

Herľany – odrážka

Herľany – odrážka

Herľany – zemná hrádza

Herľany – zemná hrádza

